

TEŠKOĆE PRI ZAPOŠLJAVANJU I RADU OSOBA S KRONIČNIM BOLESTIMA PERCIPIRANE OD STRANE POSLODAVACA

SANJA SKOČIĆ MIHIĆ*, LELIA KIŠ GLAVAŠ**

Primljeno: travanj 2005.
Prihvaćeno: lipanj 2005.

Izvorni znanstveni rad
UDK: 376:364.2

Niža stopa zaposlenosti osoba s kroničnim bolestima može biti posljedica teškoća koje proizlaze iz samog oštećenja ili bolesti i predrasuda okoline o smanjenoj sposobnosti ovih osoba za rad. Kako poslodavci odlučuju o zapošljavanju, u ovom radu pokušalo se istražiti što oni smatraju preprekama za zapošljavanje osoba s kroničnim bolestima. Korištena Skala kronične bolesti "KB" sastoji se od 18 varijabli i ispituje teškoće pri zapošljavanju i radu osoba s kroničnim bolestima percipirane od strane poslodavca. Faktorskom analizom ekstrahirana su 5 faktora: Faktor mogućeg neprimjerenog ponašanja (KB 1), Faktor osjećaja nekompetentnosti poslodavca u situaciji zdravstvene potrebe osoba s kroničnim bolestima (KB 2), Faktor očekivane neodgovornosti (KB 3), Faktor odgovornosti i rizika (KB 4) i Faktor nepovoljnosti zapošljavanja radi očekivane smanjene radne učinkovitosti (KB 5). Najveća prepreka zapošljavanju osoba s kroničnim bolestima poslodavcima je očekivana smanjena radna produktivnost ovih osoba. Obzirom da u Republici Hrvatskoj ne postoje istraživanja o radnoj učinkovitosti osoba s kroničnim bolestima, može se pretpostaviti da su ova očekivanja posljedica neiskustva poslodavaca u radu s njima ili posljedica predrasuda prema zapošljavanju i radu istih.

Ključne riječi: poslodavac, zapošljavanje, osobe s kroničnim bolestima

Uvod

U većini država društveni resursi kao materijalno bogatstvo, ugled i moć nejednako su dostupni različitim društvenim skupinama. Isto tako, nejednako je dostupna mogućnost zapošljavanja i rada, pa se u odnosu na to identificira tzv. skupina osoba s faktorom otežane zapošljivosti (Brajc, 1979; prema Rački, 1997; Crnković Prozić, 2002). Čine je različite skupine osoba među kojima značajno mjesto zauzimaju osobe s invaliditetom¹ za koje u Republici Hrvatskoj ne postoji jedinstvena definicija. Podaci o stopi nezaposlenosti osoba s invaliditetom razlikuju se u pojedinim zemljama. U Europskoj uniji stopa

nezaposlenosti osoba s invaliditetom je od 20 - 30 % veća u odnosu na osobe bez invaliditeta (Vijeće Europe, 2003), u Sjedinjenim Američkim Državama do 50 % (National Organization on Disability, 1998). Točnih podataka o stopi nezaposlenosti među osobama s invaliditetom, u koje se svrstavaju i osobe s kroničnim bolestima, u Republici Hrvatskoj nema.

Loš položaj osoba s invaliditetom u svijetu rada dovodi do objektivnih egzistencijalnih problema (niža primanja, manje mogućnosti za obrazovanje i zapošljavanje i ostalo) i socijalne nesigurnosti (Majsec Sobota, 2002). Društvene skupine koje se ne uspjevaju afirmirati na tržištu radne snage te koje aktivno ne sudjeluju u proce-

* Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka

** Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

¹ Prema Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (2001) osoba s invaliditetom je svaka osoba kod koje postoji tjelesno, osjetilno ili mentalno oštećenje koje za posljedicu ima trajnu ili na najmanje 12 mjeseci smanjenu mogućnost radno se osposobiti, zaposliti i raditi na tržištu rada pod općim uvjetima.